

Najbrž ga ni v Jugoslaviji, ki bi si upal napovedati, kakšno bo letošnje leto. Ni dvoma o tem, da zdajšnje politične in gospodarske razmere ne vzbujajo razlogov za kakršenkoli optimizem. Boj za preživetje se bo, za ene manj, za druge bolj uspešno, nadaljeval. S predsednikom našega izvršnega sveta Mirom Sotlarjem smo se zato pogovarjali predvsem o tem, kaj mora naše gospodarstvo storiti, da »preživi« in hkrati poskuša vsaj obdržati korak z Evropo. Ob tem se seveda ni dalo izogniti tudi kratkemu orisu sedanjega stanja. Predsednik našega izvršnega sveta je povedal:

»Na splošno lahko ugotovimo, da so gospodarske razmere takšne, kot smo jih v prejšnjih letih naredili. Ukrepi, sprejeti novembra 1987, so negativno vplivali na občinsko gospodarstvo, ki ga sestavlja v glavnem predelovalna industrija. Prišlo je do velikih težav zaradi nesorazmerij med cenami vhodnih surovin in izdelkov; ta nesorazmerja se vlečejo dalje, ne glede na to, da so bile lanske poletje sprejete bolj liberalne osnove za gospodarjenje. Vendar ti novi ukrepi še ne dajejo učinkov, ki bi si jih želeli. Ugotavljamo tudi, da so ukrepi, sprejeti lani, doslej najbolj usmerjeni v tržni princip gospodarjenja, marsikatero podjetje pa na tak način še ni sposobno razmišljati. Izkazalo se je, da je za izvajanje take gospodarske politike, to je večje svobode trga in gospodarjenja v podjetjih, potrebna velika pripravljenost ljudi za tveganje; te pa ni. Dokler ne bomo spoznali, da je to ena pomembnejših stvari, ne bo mogoče pričeti z izvajanjem nikakršnih revolucionarnih pobud in projektov v naših podjetjih.«

»Kaj bi bilo treba storiti, da bi se to spremenilo?

»Na področju vodenja podjetij bi bilo treba storiti korak naprej in programe pripravljati v taki smeri, da bi maksimalno izkoristili človeške potenciale, da bi zaposleni v podjetjih pričeli delati, če povsem v prenesenem pomenu besede, na višjih vrtljajih, in tako pripomogli k hitrejšemu prilagajanju novim ukrepom.«

Kako pa je lani poslovalo moščansko gospodarstvo?

»Za našo občino se bo verjetno pokazalo, da je bila proizvodnja v lanskem letu manjša kot pa v letu 1987, konvertibilni izvoz bo predvidoma na planirani ravni, vendar finančni pokazatelji ne bodo nadpovprečni, kot je bilo to prejšnja leta. Vzrok je v tem, da ima v gospodarstvu naše občine velik delež, prek 50 odstotkov, predelovalna industrija, vemo pa, da se je lani najbolj uspešno novim razmeram prilagajala trgovina; leta pa je zastopana le s četrtino.«

Od 1. januarja letos velja novi zakon o podjetjih. Kakšne novosti prinaša in kako so nanj pripravljene naše delovne organizacije?

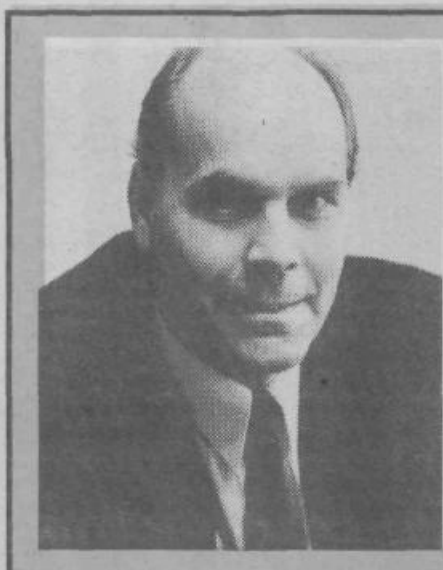
»Zakon o podjetjih je zanimiv zakon; napisan je tako, da dopušča veliko večjo svobodo kot smo jo doslej navajeni; dopušča, da se organizacija in poslovanje prilagajata tržnim razmeram, ki se pojavljajo v določenem trenutku, kar omogoča, da iz tega trga potegne maksimalni dobiček, ki naj bi se potem spet vlagal na področje, na katerem bi ponovno ustvarjal novo vrednost in s tem tudi hitrejši razvoj. Nekatera podjetja se seveda ne znajo temu dovolj prilagoditi, ker menijo, da nekatere stvari niso predpisane in zato se sprašujejo za razna navodila. Vendar pa mislim, da je treba zakon, ki omogoča fleksibilnost, nemudoma izkoristiti. Res je, da so določeni zakonski akti šele v izdelavi, res pa je tudi, da je ZIS v odstopu in tako nimamo organa, ki bi zvezni skupščini predlagal nove zakone v razpravo in sprejem. Res je tudi, da ima ta zakon na koncu neko nenavadno formulacijo, ki pravi, da je mogoča reorganizacija iz obstoječega stanja v novo do leta 1991. Tako lahko podjetja ta zakon vzamejo le kot informacijo in še počakajo; nekatera

pa se že reorganizirajo in ustanavljajo nove organizacijske enote, ki bodo lahko v novih razmerah delovale bolj uspešno, nekatere pa, osebno menim, tudi slabše.«

Opaziti je, da se nekateri tozdi želijo osamosvojiti in postati samostojne delovne organizacije. So tudi v občini taki primeri?

»V občini nimamo veliko primerov, da bi se tozdi želeli spreminjati v to smer, bolj se pojavlja težnja, da se želijo osamosvojiti tozdi, ki jih imajo naše delovne organizacije zunaj ljubljanskih občin. To je verjetno v tem trenutku, vendar ne samo v naši občini, ampak tudi v mestu, eden največjih problemov. Osebno menim, da marsikateri tozdi v tem hipu ni tako organiziran, da bi bil sposoben poslovati samostojno. Za te tozde so v skupnih službah opravljali finančna, razvojna in komercialna dela, torej tista, ki so gibalno, motor ali zavora vsakega podjetja. Zato mislim, da bo nekaj reorganizacij, ki se predvidevajo, tudi neuspešnih. Zaradi tega osamosvajanja tozdo je pričakovati presežek delavcev v delovnih skupnostih, ki so opravljale skupne programe za te tozde.«

Kako pa je s presežki delavcev v naši občini? Na kakšen način se lotiti tega perečega problema?

POGOVOR S PREDSEDNIKOM NAŠEGA IZVRŠNEGA SVETA MIROM SOTLARJEM

Delati z več vrtljaji

»V lanskem letu smo v občini izpeljali projekt, ki se je nanašal na presežke delovne sile in s katerim smo prikazali slovenski javnosti, da je mogoče tudi na bolj human način reševati ta problem. Ker imamo včasih pri nas še čudne poglede na presežke delovne sile, bi rad poudaril, da višji razvoj tudi nujno prinaša to zlo, vprašanje pa je, kako to reševati. V Evropi imamo primere držav, kjer poznajo veliko brezposelnost, vendar jo s socialnimi programi dobro obvladujejo. Tak je primer Velike Britanije. Na ta način lahko podjetja delujejo ekonomsko rentabilno, kajti v njemu so zaposleni le ljudje, ki so nujno potrebni. Gre za logiko, da tisti, ki ga v podjetju ne potrebujejo, naj tam tudi ne bo. Podjetja se morajo o tem odločiti sama. Mislim, da je treba našim podjetjem omogočiti, da se lotijo reševanja teh zadev drugače, kot je bilo včasih v navadi, ko smo si za odvečne delavce izmišljali nova delovna mesta ali celo nove organizacijske enote, ki pa niso pripomogle k večji produktivnosti. Naj se podjetja organizirajo tako, da bodo lahko izvedla razvojni program, ki so si ga zastavila.

V tem smislu je naša pobuda v lanskem letu tudi uspešna, seveda pa je naloga gospodarstva, da bo odvečne delavce prekvalificiralo, dokvalificiralo, ali pa na kakšen drug način rešilo to težavo. Glede na podatek, da je drugje v svetu okoli 50

odstotkov ljudi zaposlenih v storitvenem sektorju, mislim, da se bo tudi pri nas pokazala možnost, da bi viške delovne sile usmerjali v to dejavnost, še zlasti zato, ker imamo v naši občini tega premalo.«

Odpira zakon o podjetjih tu kakšne nove možnosti?

»Zakon omogoča ustanavljanje novih delovnih organizacij, kamor podjetja lahko vlagajo svoja sredstva; zaradi tega lahko usmerjajo tudi njihov razvoj, so udeležena v upravljanju in pri dobičku, razširjajo svoj vpliv na trg, zmanjšujejo stroške poslovanja, predvsem pa lahko na ta način majhno podjetje kvalitativno in učinkovito izpelje tiste posle, ki se velikim firmam ne splačajo. V naši občini imamo zelo dober primer novoustanovljenega podjetja. To je delovna organizacija Sting, ki jo je ustanovila Iskra Delta, kot sovlaga telja pa sta pri tem pomagala Tora in naš izvršni svet. Na kaj hočem opozoriti? Predvsem na to, da bi bilo treba v vsaki delovni organizaciji pregledati razvojne programe in tudi tiste, ki so že v proizvodnji, in če se ugotovi, da so nerentabilni za večje delovno okolje, naj se poskuša iz nekaterih njihovih delov sestaviti novo podjetje. Z majhnim kapitalom se velikokrat dosežejo dobri učinki. Seveda pa je pogoj, da to novousta-

evropska gospodarska skupnost na mejah ukinila carinske in druge službe s tega področja, mi pa jih bomo še vedno imeli; druga zapreka je tehnična in zadeva poenotenje standardov in normativov v deželah EGS, tretja težava pa je fiskalne narave; nanaša se na enotno davčno politiko v EGS, ki bo omogočala hitrejši prehajanje blaga iz ene države v drugo, pri nas pa bomo še vedno imeli naš davčni sistem.

Kaj lahko na tem področju naredimo kot občina? Lahko prek svojih delegatov v republiki, predvsem pa na zvezni ravni, vplivamo in dajemo pobude, da bi se fizične in fiskalne ovire zmanjšale? Davčna politika, ki ne bo usklajena z EGS, nam bo povzročala ogromne težave, saj bo naš izdelek cenovno nezanimiv. Na področju standardov in normativov pa mislim, da bi pri nas največ lahko naredil Zvezni zavod za standardizacijo in sicer tako, da bi čimprej pripravil in dal v sprejem te spremembe. Približno tretjina predpisov, ki naj bi pričeli veljati v Evropi 1992, je že sprejetih. Pri nas je imel ZIS nalogo, da mora v prvem četrtletju tega leta pripraviti strategijo o vključevanju v Evropo 92; to pa ne bo opravljeno, ker je ZIS odstopil.

V podjetjih lahko nekaj naredimo le na področju odpravljanja tehničnih ovir. Dobiti bi bilo treba standarde, sprejete v EGS, ki bodo vplivali na drugačen pristop h kontroli kakovosti oziroma oblikovali nova izhodišča za izdelavo novih izdelkov. Če teh standardov na nivoju države ne bomo pravočasno uskladjali s tistimi, sprejetimi v evropski gospodarski skupnosti, naša podjetja ne bodo mogla prilagoditi svojih razvojnih programov, kar tudi pomeni, da ne bodo mogla trgovati s temi državami. Na tem področju bo delovnim organizacijam nudi pomoč tudi izvršni svet. Naša ideja je, da bi za posamezne veje gospodarstva ustanovili strokovne skupine, ki bi sprejete standarde preučile in ugotovile, kakšne naloge čakajo podjetja pri spreminjanju razvojnih programov in pri prilagoditvi investicijskih namer. To moramo storiti, ker smo del Evrope in ker brez tega ne moremo živeti. Logično je, da se moramo vključiti, kajti sicer bomo leta 92 imeli tako strukturo gospodarstva, ki se ne bo sposobna več prilagoditi.

Skrb za varovanje okolja in s tem za človekovo zdravje, je tisto področje, ki zadnja leta vse bolj priteguje pozornost ljudi. V naši občini je na raznih sejah in tudi drugje slišati negodovanje ljudi, ker se nič ne ukrene v zvezi z onesnaževanjem, ki ga povzroča TE-TO Ljubljana. Obenem pa smo lahko brali, da nameravajo v bližnji prihodnosti na Trgu revolucije graditi parkirno hišo. Nehote se vsiljuje vprašanje, kako je mogoče takšen vrstni red.

Glede Toplarne je bilo v naših delegatskih klopeh in tudi drugje že veliko izrečenega, konkretno storjenega pa zelo malo. To pa iz preprostega razloga, ker je Toplarna vključena v sistem Elektrogospodarstva Slovenije, tam pa nanjo gledajo z »republiškega vidika« in na žalost vedno odklanjajo posege za izboljšanje kvalitete okolja. Menim, da je to resen problem naše občine in mesta. Lani je bilo storjeno to, da je Toplarna Šiška povečala zmogljivosti, tako da bi naša Toplarna letos lahko šla v remont, vendar za ekološke rekonstrukcije elektrogospodarstva Slovenije zdaj nima denarja. Na žalost na to vprašanje nimam dobrega odgovora, lahko rečem samo to, da moramo mi in mesto Ljubljana bolj agresivno nastopati pri Elektrogospodarstvu Slovenije in zahtevati, da to investicijo opravi. Občina ne razpolaga z nobenimi sredstvi, da bi lahko ukrepala sama, vemo pa, da tisti, ki nima denarja, ne more oblikovati politike na nekem področju. Zato je logično, zakaj se nekaj lahko gradi, drugo pa ne.«

DARJA JUVAN

SEJA PREDSEDSTVA OK SZDL

O nadaljnjem razvoju krajevnih skupnosti

Člani predsedstva občinske konference SZDL so v ponedeljek, 23. januarja, obravnavali nekaj zanimivih in aktualnih vprašanj, čeprav bi sam dnevni red človeku dal drugače slutiti.

O nadaljnjem razvoju krajevnih skupnosti na predsedstvu že dolgo ni tekla beseda. Tokrat je stekla, ker je bilo v skupščinskem gradivu za sejo družbenopolitičnega zbora mestne skupščine objavljeno zanimivo in nadvse aktualno gradivo, ki ga je pripravil magister Stane Vlaj, predsednik družbenopolitičnega zbora in znani strokovnjak ter dober poznavalec krajevnih skupnosti. Stane Vlaj v svojem gradivu napoveduje, da bo pomen krajevnih skupnosti v prihodnje še večji, kot je doslej. »Doselej smo govorili, da naš sistem raste iz temeljne organizacije združenega dela in iz krajevnih skupnosti. Temeljna organizacija združenega dela z ustavnimi amandmaji ni več temelj sistema, ampak je to delovna organizacija! Glede krajevnih skupnosti si upam napovedati, da bo kot teritorialna oblika organiziranja ljudi, kot oblika večjega upoštevanja občana, državljana, njegova

vega vključevanja v politični sistem, nosilca neposrednih volitev itd. vse bolj pomembna.« je v uvodu gradiva zapisal Stane Vlaj. Tudi razprava na predsedstvu je bila zanimiva, pred njim pa so gradivo obravnavali tudi v svetu za razvoj KS in nekaterih drugih sredinah.

Jaz sam sem pri tej točki čutil manjšo napako, kateri so se nekateri razpravljalci, zlasti pa Ivan Kuhar, med vrsticami, zelo približali. Napako v tem, ker je bilo to gradivo obravnavano zato, ker bo kasneje obravnavano na predsedstvu mestne konference SZDL in na predsedstvu MK SZDL, zato, ker bo to obravnaval družbenopolitični zbor mestne skupščine. In če si Stane Vlaj ne bi pripravil tega gradiva, kdaj bi socialistična zveza namenila pozornost tudi vsebinskim, ustavnim vprašanjem krajevnih skupnosti?

Prav tako napaka me je motila pri naslednji točki dnevnega reda, ko smo obravnavali predlog turističnega programa mesta in občine. V letu 1989 ter poročilo o realizaciji programa za leto 1988. Turistični program mesta je bil prav tako objavljen v skupščinskem gradivu za mestno skupščino.

Ustno pa smo mu pridali še nekaj na hitro zbranih ocen iz občine. Tudi pri tej točki se je razvila zavzeta razprava in hitro se je pokazalo, kako zelo široko in prav v naši občini še neobdelano področje kar kliče in vabi ljudi v njihovih bivalnih okoljih k ustvarjanju, obnavljanju pozabljenega in vztrajnemu lepšanju domov, ulic, vasi, krajevnih skupnosti občine. Če ne bi bilo mestnega turističnega programa objavljenega v mestnem gradivu, verjetno občinski turistični prizadevanji še dolgo ali pa sploh ne bi obravnavali.

S. G.

Iščemo raznašalca

Za KS Zadobrova-Sneberje potrebujemo raznašalca Naše skupnosti. Oglasite se na telefon 447-817.

DELOVNI LJUDJE IN OBČANI

Prejemniki delne nadomestitve stanarine

OBVEŠČAMO VAS, da skladno z določbami samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialnovarstvenih pravic 30. 4. 1989 potečejo pravice do socialnovarstvenih pomoči, ki jih prejimate. Če želite pomoč prejemati še naprej, moramo

opraviiti preizkus o nadaljnji upravičenosti do pomoči. Zato vas prosimo, da do 15. 2. 1989 vložite zahtevek za uveljavljanje delne nadomestitve stanarine in sicer

– na obrazcu SPN-2, ki ga dobite v Državni založbi Slovenije.

Tradicionalni sprejem za predstavnike verskih skupnosti

Letošnje tradicionalno srečanje predstavnikov verskih skupnosti in predstavnikov družbenopolitičnega življenja naše občine je bilo 11. januarja v prostorih občinske skupščine. Srečanje sta sklicala predsednik komisije za odnose z verskimi skupnostmi pri občinski skupščini Viktor Auer in predsednik koordinacijskega odbora za urejanje odnosov med samoupravnimi družbo in verskimi skupnostmi pri predsedstvu OK SZDL Niko Lukež.

V nagovoru, ki sta ga na srečanju imela Viktor Auer in predstavnik verskih skupnosti pater Terzicij Kolenko, sta poudarila zadovoljivo medsebojno sodelovanje v minulem Gregorijanskem letu 1988. Sicer pa je bilo to leto dramatičnih dogajanj v Sloveniji in Jugoslaviji, z dogodki, ki so med ljudi vnesli nemir in nezaupanje. Oba govornika sta za letošnje leto izrazila zaskrbljenost in iskrene želje po večji strpnosti, medsebojnem razumevanju in spoštovanju med ljudmi in narodi.

Na obrazcu poleg osnovnih podatkov – ime in priimek, enotna matična številka občana, ki je vpisana na zadnji strani osebne izkaznice, točen naslov bivanja – navedite dohodke vseh zaposlenih članov gospodinjstva v letu 1988, upokojeanci predložijo potrdilo o višini pokojnine v letu 1988 (izda SPIZ, Moše Pijadejeva 41), edini hranilci (samohranilci) priložijo fotokopijo zadnje odločbe o preživnini. Obenem priložite potrdilo prijavno-odjavne službe o stalnem prebivališču in številu članov gospodinjstva (potrdilo izdajajo na Mačkovi ul.).

Obenem javite vse morebitne spremembe v družini.

Tistim, ki do navedenega datuma vloge ne bodo posredovali, bo pomoč s 30. 4. 1989 ukinjena skladno z določili 32. člena samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialnovarstvenih pravic.

Občani, ki doslej niso prejeli te pomoči, pa menijo, da izpolnjujejo pogoje za pridobitev, lahko uveljavijo pravico kadarkoli v letu. Vlogo za pridobitev pomoči oddajo na obr. SPN-1.

Vse informacije v zvezi z delnim nadomeščanjem stanarine daje strokovna služba Samoupravne stanovanjske skupnosti ljubljanskih občin. Poslovna enota Moste-Polje. Zaloška 16, kjer vloge tudi oddate.